

Eerikki Viljanen kesk

Kirjallinen kysymys sähköverkon toimintavarmuuden parantamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Sähköverkon toimitusvarmuuden parantaminen on välttämätöntä. Sähkön jakelun ongelmat eivät rajoitu ainoastaan syrjäseuduille. Myös Uudellamaalla, alle 40 kilometrin päässä Helsingin ydinkeskustasta, on asuinalue, jolla kärsitään toistuvista sähkökatkoksista. Katkoja on todennestusti pahimmillaan yli sata vuodessa eli lähes joka kolmas päivä. Nämä katkokset aiheuttavat häiriöitä ja jopa vaaratilanteita alueen arkeen sekä johtavat sähkölaitteiden rikkoutumiseen. Lisäksi katkokset ovat aiheuttaneet merkittäviä haasteita paikallisille yrittäjille, joiden liiketoiminta vaatii keskeytymätöntä sähkönsaantia. Toistuvat sähkökatkokset ovat myös tehneet etätyön tekemisen monille mahdottomaksi.

Katkoista on paikallisesti oltu yhteydessä energiayhtiöön ja muihin aiheeseen liittyviin tahoihin. Hyvityksiä ei tällä tietoa olla maksamassa lyhyiden toistuvien katkojen perusteella. Ohjeistus on hankkia varavirtalähde omalla kustannuksella. Palvelun tarjoavan yhtiön lausunnossa todetaan, ettei ilmajohtoverkon korvaaminen maan alla kulkevalla kaapeliverkolla ole lähitulevaisuudessa mahdollista Energiaviraston uusien valvontamenetelmien vuoksi.

Vaikka yhtiö pahoittelee tilannetta ja viittaa 3 000 kilometrin verkoston uusimiseen vuodessa osana 98 000 kilometrin kokonaisverkostoaan, tämä ei tarjoa lohtua niille asiakkaille, joiden arki häiriintyy toistuvista sähkökatkoksista. Viime vuosina suurta taloudellista tulosta tehneen yhtiön selitys, että investointien toteuttamiskykyä on haastettu uusilla valvontamenetelmillä, ei riitä perustelemaan pysyvien ratkaisujen puutetta.

Sähköverkkotoimijoiden monopoliasema markkinoilla tuo mukanaan erityisen vastuun palvelun laadusta ja toimitusvarmuudesta. Koska sähköntoimittajaa ei voi vapaasti valita tai kilpailuttaa, on välttämätöntä, että nämä yhtiöt noudattavat korkeimpia standardeja palveluidensa toimitusvarmuudessa ja verkon ylläpidossa.

Sähkön toimitusvarmuus on perustavanlaatuinen edellytys yhteiskunnan toimivuudelle, taloudelliselle kehitykselle ja kansalaisten arjen sujuvuudelle. Odotan konkreettisia toimia tämän kriittisen infrastruktuuriongelman ratkaisemiseksi ja kansalaisten luottamuksen palauttamiseksi sähköverkon toimitusvarmuuteen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 82/2024 vp

Kuinka hallitus aikoo varmistaa, että sähköverkkoyhtiöt täyttävät velvoitteensa tarjota keskeytymätöntä palvelua erityisesti, kun otetaan huomioon niiden monopoliasema ja sähkönsiirron kriittinen merkitys yhteiskunnan kannalta,

onko olemassa suunnitelmia tai aloitteita, jotka kannustaisivat tai velvoittaisivat yhtiöitä sähköverkon vahvistamiseen, jotta voidaan ehkäistä vastaavat häiriöt tulevaisuudessa ja parantaa yleistä toimitusvarmuutta ja

miten hallitus aikoo käsitellä sähköyhtiöiden vastuuta ja mahdollisia sanktioita tilanteissa, joissa toistuvat sähkökatkokset johtuvat sähköverkon puutteellisesta ylläpidosta?

Helsingissä 8.3.2024

Eerikki Viljanen kesk